

Naziv istraživanja: TOMAS nautika 2004. - Stavovi i potrošnja nautičara u Hrvatskoj -TOMAS nautika 2004.

Voditelj: Sanda Čorak

Naručitelj:

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka RH

Izvođač: Institut za turizam

Cilj istraživanja:

Istraživanje *Stavovi i potrošnja nautičara u Hrvatskoj* prvo je istraživanje o obilježjima putovanja i boravka nautičara u Hrvatskoj, te njihovim stavovima i potrošnji u Hrvatskoj. Rezultati istraživanja predstavljaju osnovu za segmentaciju tržišta, utvrđivanje glavnih prednosti i nedostataka nautičke i ukupne turističke ponude te utvrđivanje obilježja potrošnje gostiju nautičara. Sadržaj istraživanja obuhvaća sociodemografske podatke o nautičarima, tehničke i druge podatke o nautičkoj floti, motivaciju za dolazak u Hrvatsku, obilježja plovidbe u Hrvatskoj, zadovoljstvo nautičara ponudom te potrošnju. Istraživanje je prvi put provedeno 2001. godine.

Prostorni obuhvat:

26 marina od Umaga do Dubrovnika

Vremenski obuhvat:

lipanj-rujan 2004.

Metodologija istraživanja:

U 2004. godini istraživanje se provodilo metodom osobnog intervjua na uzorku od 1800 ispitanika u 26 marina duž obale i na otocima. Uzorkom su bili obuhvaćeni nautičari na individualnoj plovidbi i na čarteru. Dizajn i alokacija uzorka osigurali su reprezentativnost dobivenih rezultata na razini najvažnijih emitivnih tržišta, dva vremenska razdoblja te organizacije plovidbe. Uzorkom je obuhvaćeno 11 zemalja porijekla iz kojih su nautičari ostvarili 92% noćenja u lukama nautičkog turizma, te individualna i čarter plovidba.

SAŽETAK

TOMAS-NAUTIKA 2004:	<ul style="list-style-type: none"> Istraživanje o stavovima i potrošnji nautičara u Hrvatskoj, u ljeto 2004. godine Pilot istraživanje provedeno 2001. godine Istraživanje iz grupe TOMAS istraživanja koje provodi Institut za turizam od 1987. godine
METODOLOGIJA	
Cilj istraživanja:	<ul style="list-style-type: none"> Segmentacija tržišta Utvrdjivanje glavnih prednosti i slabosti nautičke i ukupne turističke ponude Utvrdjivanje obilježja potrošnje gostiju nautičara Usporedba obilježja različitih segmenata domaće i inozemne potražnje (gosti nautičari i gosti u smještajnim objektima)
Prostorni obuhvat:	<ul style="list-style-type: none"> 26 marina od Umaga do Dubrovnika
Vremenski obuhvat:	<ul style="list-style-type: none"> Lipanj – rujan 2004.
Instrument istraživanja:	<ul style="list-style-type: none"> Upitnik tiskan na sedam jezika
Metoda:	<ul style="list-style-type: none"> Pretežito osobni intervju, u manjem obimu samopopunjavanje upitnika uz prisustvo anketara
Uzorak - veličina:	<ul style="list-style-type: none"> 1.800 ispitanika
Uzorak - obuhvat:	<ul style="list-style-type: none"> 11 zemalja porijekla iz kojih su nautičari u 2004. godini u Hrvatskoj ostvarili ukupno 92% noćenja u lukama nautičkog turizma. (domaći nautičari te nautičari iz Njemačke, Austrije, Italije, Slovenije, Velike Britanije, Češke, Mađarske, Francuske, Poljske i Nizozemske) Individualna i charter plovidba
Uzorak - dizajn:	<ul style="list-style-type: none"> Stratificirani slučajni uzorak Stratifikacija prema: <ul style="list-style-type: none"> razdobljima anketiranja zemljama porijekla turista nautičara Okvir za izbor uzorka – nautički promet u 2003. godini
Ponderiranje:	<ul style="list-style-type: none"> Svi rezultati ponderirani su ostvarenim prometom luka nautičkog turizma u razdoblju VI.-IX. 2004., na razini zemlje porijekla gosta
REZULTATI I ZAPAŽENA Odstupanja u odnosu na istraživanje TOMAS-LJETO 2004	
Sociodemografski profil nautičara:	<ul style="list-style-type: none"> Najveća zastupljenost nautičara u dobi od 30 do 49 godina (60%), 30% nautičara u dobi od 50 i više godina. Nautičar je u prosjeku star 44 godine. Gotovo tri četvrtine (74%) nautičara ima završenu višu ili visoku školu. Inozemni nautičari su vjerni Hrvatskoj - velika učestalost plovidbe u Hrvatskoj (74% inozemnih nautičara više je od tri puta plovilo u Hrvatskoj, 42% je Hrvatsku posjetilo šest i više puta). ✓ <i>Nautičari su u prosjeku starija i obrazovanija turistička populacija u odnosu na stacionarne goste u smještajnim objektima.</i>

<p>Izvori informacija i prijevozno sredstvo do polazne luke:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prethodno iskustvo je glavni izvor informacija (47%); slijede preporuke rodbine i prijatelja (28%) te mediji (19%) i Internet (19%). • Nautičari najčešće dolaze vlastitim automobilom (63%), zatim plovilom na kojem i borave (20%) te zrakoplovom (10%). Gosti u čarteru i oni na dužim plovilima češće do polazne luke dolaze zrakoplovom. ✓ <i>U odnosu na goste u smještajnim objektima, nautičari u nešto manjoj mjeri koriste većinu od navedenih izvora informacija.</i> ✓ <i>Slično kao i gosti u smještajnim objektima, nautičari sve više koriste različite medije kao izvore informacija, a najveći je porast zabilježen kod korištenja Interneta (u 2001. godini Internet je za prikupljanje informacija koristilo 6% nautičara, a 2004. godine 19%).</i> ✓ <i>Nautičari i dalje najčešće dolaze vlastitim automobilom, ali u odnosu na 2001. godinu raste udio dolazaka plovilom na kojem i borave tijekom putovanja po hrvatskom moru.</i>
<p>Obilježja putovanja/ plovidbe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oko 52% ispitanika/nautičara su vlasnici plovila na kojima su plovili (52%), oko trećine plovila je vlasništvo čarter kompanije (32%), a ostali su bili na plovilima čiji je vlasnik netko drugi (16%). • Od nautičara koji nisu bili na vlastitom plovilu, oko 73% je platilo najam toga plovila i taj je najam njih 65% platilo u Hrvatskoj, a ostali u inozemstvu. • Većina ispitanika koja je platila najam plovila, učinila je to posredstvom čarter kompanije (70%), oko 16% platilo je najam posredstvom putničke agencije, dok su ostali platili najam na neki drugi način. • Unajmljenog skipera ili posadu imalo je 22% nautičara. • Na plovilima su u prosjeku bile 4 osobe, uključujući skipera ili unajmljenu posadu (na vlastitim plovilima 4, a u čarteru 5 osoba). • Nautičari su najčešće plovili od luke/marine do luke/marine (43%), oko 10% nautičara pretežno je noćilo na sidru, izvan luka/marina, podjednak broj noćenja na sidru i u luci/marini imalo je 22% nautičara, a na dnevne izlete iz matične luke odlazilo je njih 25%. • Nautičari su na ovom putovanju u prosjeku ostvarili 16 noćenja, od čega oko 10 noćenja u marinama, nešto manje od 4 na sidru izvan mjesnih lučica i marina, te nešto manje od 3 noćenja u mjesnim lučicama. • Nautičari su doručkovali gotovo isključivo (51%) ili pretežno (42%) na plovilu, ručali uglavnom na plovilu (21% njih isključivo, a 51% pretežno), a večerali uglavnom u restoranu (48% pretežno, a 20% isključivo). • Nautičari su tijekom boravka u marini i destinaciji najčešće odlazili u restorane (njih 96%), slastičarnice (95%), u kupovinu (88%), na izlet (76%), lokalne zabave (72%), šetnje u prirodi (70%) te razgledavanje znamenitosti (67%). ✓ <i>Boravak nautičara, kao i gostiju u smještajnim objektima, se u prosjeku skraćuje – sve su manje zastupljeni boravci od 15 i više noćenja.</i> ✓ <i>Iako i nautičari u polaznu luku najčešće dolaze automobilom, češće od gostiju u smještajnim objektima dolaze zrakoplovom.</i>

<p>Zadovoljstvo ponudom:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • U ljetu 2004. godine nautičari su bili vrlo zadovoljni samo 'ljepotom prirode i krajolika' te 'osobnom sigurnošću'. Srednje su bili zadovoljni 'uslužnošću osoblja u marini', a s ostalim elementima (ukupno 21) nautičke i turističke ponude bili su nezadovoljni. • U odnosu na konkurentske destinacije na Mediteranu, tri najbolje ocijenjena elementa hrvatske nautičke i turističke ponude su 'čistoća mora', 'ekološka očuvanost obale' i 'ljepota krajolika', dok su tri najlošija elementa – 'imidž zemlje', 'ugostiteljska ponuda' i 'opremljenost marina'. • Konkurentska analiza ponude u odnosu na pojedine zemlje pokazuje da je hrvatska nautička ponuda izrazito konkurentna u odnosu na Sloveniju i Tursku, a nešto manje u odnosu na Grčku i Italiju. ✓ <i>Slično kao i turisti u smještajnim objektima, nautičari su izrazito zadovoljni ljepotama prirode, a nezadovoljni mnogim elementima ponude marina i mjesta.</i>
<p>Potrošnja nautičara:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prosječni troškovi putovanja, koji uključuju dolazak do polazne luke i natrag, troškove plovila i ostale troškove boravka nautičara, iznosili su oko 1.281 euro. • Prosječna dnevna potrošnja nautičara iznosila je oko 72 eura, nautičari na individualnom putovanju trošili su prosječno dnevno oko 55 eura, a nautičari u čarteru oko 139 eura.